

عواقب اذیت والدین

کلیدواژه: زبان نیشدار، آفت زبان، بدزبانی.

پرسش: اگر فرزندان والدین خود را اذیت کنند و والدین از آنها ناراضی باشند، چه آینده‌ای برای فرزندان خواهد بود؟

پاسخ: انسان‌ها گاهی در **زندگی** روزمره باعث اذیت دیگران می‌شوند؛ زیرا ما انسان‌ها جایزالخطا هستیم؛ اما مهم این است که ما نباید عملاً به اذیت دیگران - به ویژه پدر و مادر - بپردازیم، باید کاری کنیم که محبوب آنها باشیم؛ یعنی به آنها احترام کنیم، از آنها در کارها **مشورت** بخواهیم، با احترام و مهربانی خواسته خود را مطرح کنیم، سر آنها داد و فریاد نزنیم، نزد دیگران از زحماتشان **قدردانی** کنیم و هرگاه اشتباه کردیم، سریع نسبت به اشتباه خود از آنها پوزش بطلبیم؛ اگر چنین کنیم به نتایج خوبی می‌رسیم؛ مثل: ۱. **رضایت خدا**؛ ۲. قبولی دعا و نماز؛ ۳. زندگی‌ای سرشار از نشاط و **برکت**؛ ۴. روابط خوب با فرزندان خود؛ ۵. عمر طولانی؛ ۶. رسیدن به بهشت.

فهرست مندرجات

- ۱ - اهمیت احترام به والدین
  - ۱.۱ - بیان یک نمونه
  - ۲ - بازی‌گوشی
  - ۳ - عاق والدین
  - ۴ - پی‌آمدهای ناراضی پدر و مادر
    - ۴.۱ - ناراضی خداوند
    - ۴.۲ - بی‌بهره شدن از عمر طولانی
    - ۴.۳ - قبول نشدن نماز
    - ۴.۴ - قبول نشدن دعا
    - ۴.۵ - محروم شدن از دعای والدین
    - ۴.۶ - تیره‌بختی
    - ۴.۷ - انتقام
    - ۴.۸ - بوی بهشت
    - ۴.۹ - مرگ سخت
  - ۵ - نکته پایانی
- ۶ - معرفی منابع
- ۷ - بانویس
- ۸ - منبع

اهمیت احترام به والدین

در **دین** ما سفارش‌های بسیار عجیبی در مورد احترام و مهربانی به پدر و مادر شده است. از ما خواسته‌اند که در برابر زحمات‌های شبانه‌روزی آنان نسبت به ایشان مهربان باشیم و از رفتار و گفتاری که سبب رنجش خاطر آنها می‌شود، دوری کنیم. **خداوند** آن‌قدر به زحمات‌های **پدر و مادر** اهمیت می‌دهد که در **قرآن** پس از این‌که فرموده مرا **عبادت** کنید، ما را به نیکی، **محبت** و دعای به والدین تشویق و ترغیب نموده است. در جایی دیگر فرموده که: «بسیار مراقب رفتارشان با والدیتان باشید؛ مخصوصاً وقتی که آنها پیر می‌شوند، نیاز به توجه و احترام بیشتری دارند».

[۱] اسراء/سوره ۱۷، آیه ۲۴.

[۲] احقاف/سوره ۴۶، آیه ۱۵.

← بیان یک نمونه

تصور کنید وارد کلاس درس می‌شوید و جای خودتان می‌نشینید، دوستان شما را می‌بینید، لبخندی می‌زند، نزدیک شما می‌آید و هدیه‌ای را مقابل شما می‌گذارد و می‌گوید: «دوست خیم قابل شما را ندارد». چه احساسی به شما دست می‌دهد؟ در مورد دوستان چه فکری می‌کنید؟ آیا در نظر خواهید داشت که محبت او را جبران کنید؟ و ... اکنون به لحظه‌لحظه‌ای که **پدر و مادر** به شما نیکی کرده‌اند، توجه کن (تهیه **غذا**، تهیه **لباس**، تربیت شما، محافظت از شما به خصوص در کودکی، بیداری، پخت‌وپز، شستن لباس پرداخت هزینه مدرسه و...) .

راستی آیا ما می‌توانیم این همه محبت را جبران کنیم؟ اگر نمی‌توانیم، بهتر است کاری کنیم که از دست ما ناراحت نشوند. پدر و مادر در قبال کارهایی که در [حق](#) ما کرده‌اند، [انتظار](#) دارند که ما برایشان فرزند خوبی باشیم و باعث سربلندی آنها در بین [اقوام](#) و جامعه خود باشیم، آنها به موفقیت ما فکر می‌کنند و دوست دارند در تربیت دینی موفق باشند.

بازی‌گوشی

فرزندان به دلیل سن کم، نشاط و شادابی دوست دارند بازی کنند، وسایل دلخواه خود را به موقع بخرند، با دوستان مورد [علاقه](#) خود رفت‌وآمد کنند و ...؛ اما والدین به سبب تجربه‌ای که دارند، ممکن است آنان را نسبت به برخی دوستی‌ها نهی کنند و یا در اثر شرایط مالی نامناسب خود نتوانند امکانات تفریحی و رفاهی بیشتری برای فرزند خود تهیه کنند؛ این‌جاست که فرزند باید هوشیار باشد و بهانه بی‌جا نگیرد. تا آنها هم در سختی قرار نگیرند.

گاهی فرزندانش نقش اساسی و محبت‌های پدر و مادر را فراموش می‌کنند و دست به کارهایی می‌زنند که باعث نارضایتی آنها می‌شود. این‌جا فرزند باید سریع از پدر و مادرش معذرت بخواهد و دل آنها را به دست آورد؛ پدر و مادر نیز چنین فرزندانی را دوست دارند و زود از آنها راضی می‌شوند.

عاق والدین

گاهی فرزندان کارهایی می‌کنند که دل و حرمت پدر و مادر را می‌شکنند؛ مثلاً به آنها بی‌احترامی می‌کنند، سر آنها داد می‌زنند و ... که این باعث نارضایتی والدین از فرزندشان می‌شوند. از این امر در [فرهنگ اسلامی](#) به [عاق والدین](#) تعبیر شده است.

پی‌آمدهای نارضایتی پدر و مادر

نارضایتی پدر و مادر پی‌آمدهایی دارد که در زیر به آنها اشاره می‌شود:

← نارضایتی خداوند

[۱۳] جلالی، مجدحسین، آداب معاشرت در اسلام، ص ۱۴، ترجمه جواد بیات و ...، سازمان تبلیغات اسلامی، چ ۱، ۱۳۷۲ ش.

چون در [روایت](#) داریم: «پدر و مادر را راضی کنید تا [خداوند](#) نسبت به شما خشنود باشد».

← بی‌بهره شدن از عمر طولانی

[۱۴] جلالی، مجدحسین، آداب معاشرت در اسلام، ص ۱۷، ترجمه جواد بیات و ...، سازمان تبلیغات اسلامی، چ ۱، ۱۳۷۲ ش.

[امام صادق \(علیه السلام\)](#) در ضمن حدیثی می‌فرمایند: «به پدر و مادر خود احترام کنید تا عمری طولانی داشته باشید».

← قبول نشدن نماز

آثار دیگر نارضایتی والدین، قبول نشدن نماز است.

← قبول نشدن دعا

ما انسان‌ها در کوچک‌ترین نیازهای خود محتاج لطف خداوند هستیم؛ به همین دلیل همیشه در کارهای خود متوجه خدا می‌شویم. چه بهتر است با راضی کردن پدر و مادر زمینه [استجاب دعاهای](#) خود را نیز فراهم کنیم.

← محروم شدن از دعای والدین

از جمله افرادی که دعایشان در حق ما کارساز است، پدر و مادرمان می‌باشند؛ چراکه آنها محبوب خداوند هستند و خداوند دعای آنها را مستجاب می‌کند؛ پس ما نباید کاری کنیم که از دعای آنها محروم شویم.

← تیره‌بختی

[۱۵] جلالی، مجدحسین، آداب معاشرت در اسلام، ص ۱۸، ترجمه جواد بیات و ...، سازمان تبلیغات اسلامی، چ ۱، ۱۳۷۲ ش.

کسی که پدر و مادر خودش را ناراضی کند، از [زندگی](#) خود خوشی‌ای نمی‌بیند و دچار [فقر](#)، دغدغه و تشویش و [اضطراب](#) دارد.

← انتقام

[امام علی \(علیه السلام\)](#) فرمودند: «راع اباک یراعک ابئک؛ پدرت را رعایت کن تا فرزندت رعایتت کند».

[۱۴](#) ارگانی بهبهانی، محمود، آداب معاشرت با خویشاوندان، ص ۱۵۶، پیام مهدی (عجل الله فرجه الشریف)، چ ۱، ۱۳۸۰ ش.

در [احادیث](#) می‌خوانیم که هر گونه که با پدر و مادران رفتار کنید، فرزندان شما نیز همان‌گونه با شما رفتار خواهند کرد؛ یعنی اگر کاری کنید که پدر و مادران از شما ناراضی شوند، فرزندان شما نیز در آینده کارهایی می‌کنند که باعث اذیت و آزار شما می‌گردند.

← بوی بهشت

کسی که از زحمات پدر و مادرش [تشکر](#) نکند، مطمئناً از خدا نیز تشکر نمی‌کند؛ این فرد بوی [بهشت](#) را استشمام نمی‌کند.

← مرگ سخت

[۱۵](#) ارگانی بهبهانی، محمود، آداب معاشرت با خویشاوندان، ص ۱۵۶، پیام مهدی (عجل الله فرجه الشریف)، چ ۱، ۱۳۸۰ ش.

اذیت و آزار پدر و مادر، لحظات [مرگ](#) را برای [انسان](#) بسیار سخت می‌کند؛ ولی کسی که به والدین خود [محبت](#) و احترام می‌کند، لحظه مرگ شاهد مهربانی [ملائکة](#) خداوند و لطف خود خواهد بود.

نکته پایانی

روشن است که انسان‌ها گاهی در [زندگی](#) روزمره باعث اذیت دیگران می‌شوند؛ زیرا ما انسان‌ها جایز الخطا هستیم؛ اما مهم این است که ما نباید عملاً به اذیت دیگران - به ویژه [پدر و مادر](#) - بپردازیم، باید کاری کنیم که محبوب آن‌ها باشیم؛ یعنی به آن‌ها احترام کنیم، از آن‌ها در کارها [مشورت](#) بخواهیم، با احترام و مهربانی خواسته خود را مطرح کنیم، سر آن‌ها داد و فریاد نزنیم، نزد دیگران از زحماتشان [فقدانی](#) کنیم و هرگاه اشتباه کردیم، سریع نسبت به اشتباه خود از آن‌ها پوزش بطلبیم؛ اگر چنین کنیم به نتایج خوبی می‌رسیم؛ مثل: ۱. [رضایت خدا](#)؛ ۲. قبولی دعا و نماز؛ ۳. زندگی‌ای سرشار از نشاط و [برکت](#)؛ ۴. روابط خوب با فرزندان خود؛ ۵. عمر طولانی؛ ۶. رسیدن به بهشت.

معرفی منابع

۱. آداب معاشرت با خویشاوندان، محمود ارگانی بهبهانی حائری، انتشارات پیام مهدی.
۲. آداب معاشرت در اسلام، مجدحسین، الجلالی، ترجمه جواد بیات و... سازمان تبلیغات اسلامی، چ ۱، ۱۳۷۲ ش.

پانویس

۱. [↑](#) [اسراء/سوره ۱۷، آیه ۲۴.](#)
۲. [↑](#) [احقاف/سوره ۴۶، آیه ۱۵.](#)
۳. [↑](#) جلالی، مجدحسین، آداب معاشرت در اسلام، ص ۱۴، ترجمه جواد بیات و... سازمان تبلیغات اسلامی، چ ۱، ۱۳۷۲ ش.
۴. [↑](#) جلالی، مجدحسین، آداب معاشرت در اسلام، ص ۱۷، ترجمه جواد بیات و... سازمان تبلیغات اسلامی، چ ۱، ۱۳۷۲ ش.
۵. [↑](#) جلالی، مجدحسین، آداب معاشرت در اسلام، ص ۱۸، ترجمه جواد بیات و... سازمان تبلیغات اسلامی، چ ۱، ۱۳۷۲ ش.
۶. [↑](#) ارگانی بهبهانی، محمود، آداب معاشرت با خویشاوندان، ص ۱۵۶، پیام مهدی (عجل الله فرجه الشریف)، چ ۱، ۱۳۸۰ ش.
۷. [↑](#) ارگانی بهبهانی، محمود، آداب معاشرت با خویشاوندان، ص ۱۵۶، پیام مهدی (عجل الله فرجه الشریف)، چ ۱، ۱۳۸۰ ش.

منبع

[سایت اندیشه قم، برگرفته از مقاله «عواقب اذیت والدین»، تاریخ بازبینی ۱۶/۱۰/۱۳۹۷.](#)

رده‌های این صفحه: [اخلاق اسلامی](#) | [حقوق والدین](#) | [رذائل اخلاقی](#) | [عاق والدین](#) | [نیک‌ی به پدر و مادر](#)